

'KUNSTENAAR WAS GEEN *ECHT* BEROEP, VOND MIJN OMGEVING'

Judith de Leeuw (28), internationaal bekend als JDL street art, maakte deze muurschildering over kansengelijkheid. Te zien op het Leidseplein in Amsterdam.

"Ik ben een fragiel meisje, niet direct iemand om bang van te worden. Maar als iemand mij kleineert of manipuleert, bijt ik van me af als een valse hond. Dat heb ik wel geleerd in de *grafitti-scene* waar ik vandaan kom. Om daar te overleven, moest je als meisje een heel grote mond hebben. Het was een door haantjesgedrag gedreven mannenwereld, waarin het meer draaide om vandalisme dan om creativiteit. Overal je naam achterlaten, je territorium afbakenen en spanning opzoeken waren belangrijker dan iets moois maken. 'Raak mijn verf niet aan, anders ben je dood' – die sfeer. Voor mij, een vijftienjarig meisje dat het gewoon leuk vond om te verven, hadden ze totaal geen respect.

Vanwege die agressie ben ik jaren geleden gestopt met graffiti om me vol op *street art* en *murals* (muurschilderingen, red.) te storten. Ik wilde kunst creëren, niet meer alleen mijn naam op een treinstel zetten. Ik sloot mezelf op en ben eerst heel, heel veel gaan oefenen, wel honderd uur per week, tot ik op de Amsterdamse Vijzelgracht een levensgroot portret van Amy Winehouse durfde te schilderen. Toen dat *viral* ging, begon het balletje te rollen en nu maak ik wereldwijd grote *murals* in opdracht. Amy is inmiddels weer weg, maar mijn muurschildering op het Leidseplein over kansengelijkheid is er nog wel.

Dat ik legaal werk, geeft me de vrijheid om echt mooie dingen te doen. Ik heb nu de ruimte om rustig tien dagen

in een hoogwerker te staan schilderen. De guerilla-spanning is uit mijn werk verdwenen, maar het protestelement is juist sterker geworden. Het zijn bijna altijd sociale kwesties die ik aankaart: de Toeslagenaffaire, milieuvervuiling, feminisme, lhbtq, mentale gezondheid. *Street art* is nu de grote middelvinger die ik opsteek naar de maatschappij. En ik bereik er meer mensen mee dan met illegale graffiti.

Als kind hing ik altijd al boven een vel papier, mijn haar als een gordijn eromheen. Ik werd zo gelukkig van tekenen. Kunstenaar wilde ik worden, maar dat was geen 'echt' beroep, vond mijn omgeving. Dat ik mijn droom moest opgeven, kon ik niet accepteren; van het idee van een kantoorbaan werd ik al depressief. Ik ging spijbelen, thuis waren er steeds meer ruzies, ik kreeg verkeerde vrienden, het escaleerde enorm. Ik werd uit huis geplaatst, raakte dakloos en belandde in de gesloten jeugdzorg. Heel heftig, maar dat was ook de plek waar ik weer boven een vel papier ben gaan hangen. Tekenen is *healing* voor mij; ik voel me zoveel beter als ik dat doe. Ik word er rustig van, het helpt me om dingen te verwerken.

Mijn verleden is zwaar, maar zonder dat had ik nu niet dit succes gehad. Door alles wat ik heb meegemaakt, heb ik veel begrip en empathie kunnen ontwikkelen en heeft mijn werk emotionele gelaagdheid. Zoals de *mural* die ik maakte voor KWF Kankerbestrijding, waarin ik persoonlijke ervaringen heb kunnen verwerken. Daar ben ik heel dankbaar voor. Regelmatig ervaar ik hoe goed mijn leven nu is. Ik ben soms zo intens gelukkig dat ik ervan moet huilen." ○